

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
8. MAJ
1991

Letnik XLV.
Štev. 20 (2602)
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Cena: 8 šil.
din. 20

P. b. b.

Prijeli hodiškega roparja!

V Salzburgu so pretekli vikend aretirali mladega Celovčana, ki je decembra lani oropal slovensko posojilnico v Hodišah in pobegnil s 100.000 šilingi. Storilec je bil aretiran zaradi drugega prekrška in pri zaslišanju na policiji priznal hodiški rop ter še druge vlome po Koroškem in Avstriji.

Škandal na Bistrici v Rožu: občinski uradnik svojevoljno izpolnjeval popisne pole!

Tik pred redakcijskim zaključkom smo prejeli škandalozno vest iz občine Bistrica v Rožu: nek občinski uradnik (ime je uredništvu znano) je ob ljudskem štetju kar na lastno roko in ob odsotnosti prizadetih občanov izpolnjeval popisne pole, med njimi tudi personalno polo.

Pri nekaterih občanah, ki so na občini hoteli dvigniti popisne pole, je poleg drugih podatkov bila tudi že izpolnjena rubrika z vprašanjem po občevalnem jeziku. V treh dokumentiranih pri-

merih je ta uradnik v to rubriko vpisal „nemško“, ne da bi prizadete sploh vprašal! V vseh treh primerih gre za koroške Slovence!

Fracija Volilne skupnosti v občinskem svetu na Bistrici je na ponedeljkovi seji odločno protestirala proti takim kršitvam zakona o ljudskem štetju, zakona o zaščiti podatkov ter drugih zakonov in od župana zahtevala, da se tak način štetja takoj preneha, kar je župan Hubert Gradneger obljubil...

Tokrat ni uspelo

Slovenskemu atletskemu klubu tokrat ni uspelo. Na igrišču v Dobrli vasi je podlegel Pliberku z 0 : 1, s tem pa tudi izgubil vodstvo v koroški ligi. Na vrhu lestvice je zdaj Trg, vendar le s točko prednosti pred SAK, pri katerem je bil tokrat med najboljšimi Miha Kreutz (na sliki levo). Več na 8. strani.

Avstrijsko-italijansko soglasje proti interesom Slovenije?

Pretekli teden sta avstrijski in italijanski zunanji ministri, dr. Alois Mock in Gianni de Michelis ustanovila „krizni štab“ za odnose z Jugoslavijo. Ta naj bi na zasledanju v Rimu poenotil stališča obeh držav do krize v Jugoslaviji in v zvezi s tem do hotenja Slovenije po razdružitvi ali odcepitvi. Kot je znano, je bilo med obema državama doslej precej razlik v pogledih od tega vprašanja. Italija je kot članica Evropske skupnosti zagovarjala trdo linijo v prid

ohranitve celovite Jugoslavije. Avstrija pa je pogosto sprejemala predvsem slovenske pa tudi hrvaške politike in do razdružitve izražala dokaj fleksibilno politiko, ki jo je bilo razumeti nekako takole: smo za ohranitev Jugoslavije, v primeru odcepitve Slovenije pa bo treba stališča na novo preučiti. Pričakovati je bilo, da Avstrija pred vstopom v Evropsko skupnost pri svojih stališčih ne bo mogla zdržati, kajti to bi ji utegnilo škodovati.

Evropska skupnost pač ne prenese separate politike svojih članic, predvsem pa ne prosilk za sprejem vanjo. Izjavi obeh ministrov sta si vsebinsko vse bližji. Avstrija in Italija sta že skoraj soglasni v odnosu do Jugoslavije. To pa tudi pomeni, da se Avstrija strinja z de Michelisovo oceno, da mora Jugoslavija ostati enotna demokratična država, kar je tudi enotno stališče evropske dvanajsterice.

Druga neugodna vest za razplet krize v Jugoslaviji je

nedvomno odpoved uradnega obiska najvišjih predstavnikov Evropske skupnosti v Jugoslaviji, ki je bil predviden za ta teden, opravila pa naj bi ga predsednik evropske komisije Jacques Delors in šef predsedujoče države ES, luksemburški predsednik Jacques Santer.

To sporočilo iz Bruslja je skoraj gotovo posledica dogodkov v zadnjih dneh prejšnjega tedna, ko so krajevni in še dokaj razpršeni (Dalje na 2. strani)

Dr. Busek se je opravičil za Haiderja

Na spominski proslavi v nekdanjem koncentracijskem taborišču Mauthausen, kjer je pod nacionalsocialistično strohovladno med drugo svetovno vojno trpelo in umrlo več kot 100.000 ljudi, se je avstrijski minister dr. Erhard Busek poljskemu prebivalstvu javno opravičil za najnovejši Haiderjev izpad proti poljskemu predsedniku Lechu Walensi, ki ga je Haider označil za „bolj širokega kot visokega“.

V Spittalu tudi po sledovih slovanske zgodovine

V prisotnosti velikega števila častnih gostov iz Avstrije s predsednikom Waldheimom na čelu, iz Slovenije in Furlanije-Juljske krajine so v ponedeljek v gradu Porcia v Spittalu ob Dravi slavnostno odprli alpe-jadransko velerazstavo z naslovom „Sledovi evropske zgodovine“. Organizirali so jo ob 800-letnici prve pismene omembe mesta Spittal v neki listini, na 500 kvadratnih metrih razstavne površine pa je razviden skozi stoletja močno prisoten slovanski element oz. povezanost slovenskega prostora s tem zgornjekoroškim mestom.

Ljudska šola v mestnem predelu Šentpeter, imenovana po bivšem avstrijskem predsedniku dr. Karlu Rennerju, bo prva javna dvojezična šola v Celovcu.

Javna dvojezična ljudska šola bo v Šentpetru!

Javna dvojezična šola v Celovcu, ki so si jo celovski starši ob podpori Zveze slovenskih organizacij na Koroškem izborili pri ustavnem sodišču, je dokončno zagotovljena! Celovski mestni svet je pretekli teden na svoji seji zanj določil lokacijo na ljudski šoli v mestnem predelu Šentpeter, imenovani po bivšem avstrijskem predsedniku dr. Karlu Rennerju.

Prva javna dvojezična šola v koroški prestolnici bo tako v neposredni bližini slovenske gimnazije, dvojezične trgovske akademije ter tudi dveh slovenskih dijaških domov.

Kot je na tiskovni konfe-

renci dejal pristojni referent za šolstvo v Celovcu, mestni svetnik Siegbert Metelko, je doslej za prvi razred na javni dvojezični šoli v Celovcu prijavljenih 24 deklic in dečkov, kot pa smo poročali, je število vseh prijav, se pravi tudi za ostale razrede, višje, toda šolske oblasti natančnega števila vseh prijav nočejo objaviti.

Tajnik ZSO dr. Marjan Sturm je odločitev celovškega mestnega sveta pozdravil, hkrati pa opozoril, da je do ustanovitve te šole privedla šele pritožba pri ustavnem sodišču. Od deželnega glavarja Haiderja pa je zahteval, (Dalje na 2. strani)

Ravnatelji morajo imeti kvalifikacijo tudi iz slovenščine

Na Koroškem odgovorni na dvojezično šolstvo kaj radi „pozablajo“. Tako se je zgodilo tudi na četrtkovi anketi v Beljaku, ki je potekala pod geslom „Boj za objektivizacijo zasedbe ravnateljskih mest“. Po uvodnih besedah deželnega glavarja Haiderja in referenta za šolstvo Schillerja, ki sta predvsem od okrajnih šolskih svetov zahtevala, da izdelajo soglasno sprejete strokovne predloge, da bi tako politikom olajšali ali celo odvzeli možnost odločanja, je deželni nadzornik za obvezno šolstvo Ernst Weihs obrazložil kriterije, ki jih mora izpolniti kandidat za ravnateljsko mesto. Ta mora biti sposoben, da „svetuje, nadzoruje, po pedagoških načelih sestavlja urnike, koordinira, pomaga in ocenjuje.“ V svojem dolgem prispevku pa se ni niti z besedico dotaknil vprašanja ravnateljev na dvojezičnih ljudskih šolah, njihovih posebnih nalog in potrebe po dodatni usposobljenosti.

Ta tema je prišla na vrsto šele v diskusiji, ko je to vprašanje sprožil Franc Kukovica, ki je od slovenskih organizacij imenovan posvetovalni član deželnega šolskega sveta. Kukovica je takoj na začetku poudaril, da je dvojezična obvezna šola del koroškega šolstva, ki pa zahteva seveda drugačno oziroma dodatno kvalifikacijo, saj mora biti ravnatelj tudi usposobljen za pouk slovenščine.

Kukovica je opozoril na to, da ta dodatna kvalifikacija ni bila zaman vnesena tudi v ustrezne zakone (Gehaltüberleitungsgesetz in Lehrerdienstrechtsgesetz), ki pa so jih pred letom 1984 prav v tej točki novelirali. Kukovica zato smatra, da so torej z redkimi izjemami vsi razpisi ravnateljskih mest za dvojezične ljudske šole od leta 1985 dalje protizakoniti: „Opozarjam le na letošnje štiri razpise, ki samo v enem primeru zahtevajo tudi izpit za pouk slovenščine. Ravnatelji, ki pa te kvalifikacije nimajo, pa ne morejo opravljati dolžnosti, katere je navedel nadzornik Weihs. Povrhu sodi med dolžnosti ravnatelja, da npr. v primeru bolezni katerega od učiteljev tudi sam poučuje v dvojezičnih razredih, da daje učiteljem pedagoško-didaktične nasvete tudi za pouk slovenščine, da se tudi s starši pogovarja v obeh jezikih, da ima dvojezične nagovore...“

Prav teh dolžnosti pa npr. samo v velikovškem okraju zdaj že 25 odstotkov vseh ravnateljev ne more več izpolnjevati, prav zato pa je ob vpisovanju prišlo tudi do neprijetnih dogodkov na nekaterih dvojezičnih šolah, kjer v zadnjih letih ni bilo prijav. Zato je Kukovica predlagal, naj se kvalifikacija za pouk sloven-

ščine spet upošteva kot kriterij za imenovanje ravnateljev na dvojezičnih šolah.

Vodja manjšinskega oddelka v deželnem šolskem svetu Wiegel je nato dejal, da se je tudi sam pismeno zavzel za tako ureditev, toda njegova zahteva očitno ni zaleгла. Na anketi je nastal vtis, da so šolske oblasti tudi Wiegelerjev predlog odložile v kak predalček. Na anketi pa je bilo kljub temu razveseljevo, da so Kukovičevo zahtevo podprli tudi člani dveh (od štirih) delovnih krožkov. V njihovih poročilih je bilo namreč rečeno, da „ta posebna potreba ostaja v veljavi in da bi jo bilo treba uresničiti“, ter da „so taki posebni kvalifikacijski profili potrebni, kajti nanje so doslej pozabljali“.

Poslovodeči predsednik deželnega šolskega sveta Hugo Reinprecht se je na anketi navzočim novinarjem zahvalil za njihov interes in za to, da bodo poročali o razpravi. Torej jih je na anketo povabil. Značilno za ravnanje odgovornih v deželnem šolskem svetu pa je, da slovenskim medijem (torej tudi Slovenskemu vestniku) niso posredovali niti obvestila o anketi. Se bojijo resničnega poročanja, ali pa kaj prikrivajo?

-ma

Odlikovan Hans Sima

Bivši koroški deželni glavar Hans Sima (72) je pretekli teden prejel najvišje odlikovanje socialistične stranke Avstrije, veliko plaketo Victorja Adlerja. Predal mu jo je sedanjí predsednik koroške SPÖ in namestnik deželnega glavarja dr. Peter Ambroz.

Simin naslednik na mestu deželnega glavarja ter tedanjí predsednik koroških socialistov Leopold Wagner, ki je Simo skušal povsem izriniti iz stranke, na slovesnosti ni bil prisoten. Odličje za zasluge za stranko ter za deželo Koroško je Simi podelilo zvezno predsedstvo avstrijske SPÖ na predlog koroških socialistov.

Kot je znano, je Sima leta 1973 moral odstopiti tako z mesta strankinega predsednika kot tudi deželnega glavarja, ker se je zavzel za postavitev 205 dvojezičnih krajevnih napisov, večina pristojnih oseb v stranki pa je klonila pred brutalnim nemško-nacionalnim in desničarskim pritiskom, ki se je nekaj mesecev prej manifestiral v tako imenovanem „Ortstafelsturmu“.

Čestitkam k, čeprav pozne- mu, odlikovanju se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

Kaj tako hudega je pravzaprav zakrivil moj ziljski rojak dr. Peter Millionig v daljnem Washingtonu, da ga je njegov gospodar in mojster, slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel čez noč pahnul v nemilost in zahteval njegov takojšnji odpoklic z mesta slovenskega poblaščenca v ZDA, mi ni znano. Vse, kar sem

KOMENTAR

dr. Francija Zwitter

SLOVENSKA DIPLOMACIJA

razbral iz slovenskega tiska, je, da se dr. Millionig menda vede „kakor slon v trgovini s porcelanom“ (Rupel) in da je zato nevzdržen za slovensko diplomacijo.

Popolnoma drugega kova je po menju slovenskega zunanjega ministra pobleščene v Avstriji Karel Smolle. On se je pač naučil diplomatskih manir v kolonijah visoke hiše avstrijskega parlamentarizma in mu zato gre ocena „prav dobro“.

Oceno si je zaslužil, če primerjamo bogat diplomatski turizem med Dunajem in Ljubljano, ki gre nedvomno na račun koroško-slovenskega diplomata: mednarodno uspešnemu zvodniku podobno pripelje Peterleta na intimen šepet z Rieglerjem na Dunaj, ga nato še priporoči potentnim snubcem iz vseh mogočih držav in dežel Mockove „pentagonale“ in ga celo prodaja luksuriozni družini concordske bratovščine (frak oz. temna obleka obvezana); obratno priporoča Zilka objemu ljubljanske javnosti, ki se tam najmanj tako rad sonči, kakor v mesecih poprej v Budimpešti, Bratislavi ali Varšavi. In če še združuje Buseka in Capudra v Ljubljani in /ali na Dunaju, smo sporedu „Prodane neveste“ že kar precej blizu.

Diplomacija obiskov pa ne sme zamegliti realne politike; ne zgodovinske sposobnosti ne pobožne in morda tudi upravičene želje ne udejanjajo hotene politike: Vranitzkijeva skepsa in rezervi-

ranost do secesijskih slovenskih stremljenj zares nista izraz neke socialdemokratske ali celo socialistične zaplankanosti ali zlobnosti, marveč se povsem ujemata z realnopolitičnim hotenjem vseevropske in svetovne politične ocene po ohranitvi jugoslovanske skupnosti v okviru sedanjih meja.

Najsi so take ugotovitve razočarajoče za trenutno slovensko nacionalno evforijo, resnične so na vsak način. Ne želje, ne hotenja, tudi ne pravica ali (domišljena) upravičenost ne določajo potek zgodovine, temveč realni interesi resnično odločujočih ekonomsko-političnih sil.

S takimi problemi je soočena Avstrija v svojem stremljenju do vključitve v ES in s prav takimi problemi se srečuje (bodoča) Slovenija s svojimi željami, da bi bila mednarodno priznana kot samostojna država.

Diplomati, ki se zanašajo na „dobre zveze“ s svojimi prijatelji in ki brez zvezno čvečkanje ob blestečih banketih ocenjujejo za prvo stopnjo končnega priznanja neke slovenske suverenosti – kakor upravičena bi tudi bila – konec koncev varajo narod in ljudstvo, ki se že vidi na končnem cilju svojih stremljenj...

...in ki bi doživel še večjo depresijo, če bi se njegove (verjetno neizpolnljive) sanje, ki so mu jih obljubili neodgovorni poroki v času njihove konjunktore, ponovno razblinile.

Soglasje ...

(Nadaljevanje s 1. strani) konflikti prerasli v že pravo državljansko vojno, v kateri mrtvih ne sporočajo več z imeni, ampak v številkah, v desetinah. Hrvaško-srbski konflikt je oblasti na Hrvaškem že ušel iz rok in postal neobvladljiv, hrvaško vodstvo pa nima več pregleda skoraj nad polovico svojega ozemlja, povsod tam, kjer živijo pripadniki srbske narodnosti, to pa je v podkvi, ki objema Bosno in Hercegovino, od Dalmacije do Slavonije prav do meje z Madžarsko in Vojvodino.

Vojska, ki je doslej nastopala predvsem preventivno in pogosto v korist srbskim teroristom, spreminja svojo taktiko. Njen poveljnik armadni general Veljko Kadrijević je v ponedeljek zvečer po silovitih

protiarmadnih demonstracijah v Splitu, v katerih je zgu- bil življenje en vojak, več pa jih je bilo ranjenih, napovedal ostrejšje ukrepe in prevzem aktivne vloge za „zagotovitev ustavnega reda v državi“, v kolikor ga niso sposobni zagotoviti organi republike Hrvaške in federacije.

S tem je vojska na konfliktem področju dejansko že prevzela oblast, predsedstvo Jugoslavije pa ji jo je na nočni seji lahko samo potrdilo. Prav tako na nočnem sestanku od ponedeljka na torek pa sta se zvezni premier Marković in hrvaški predsednik Tudjman dogovorila o 11 točkah za razrešitev vojne stanja, med katerimi je po mnenju opazovalcev tudi usklajena akcija armade in hrvaške policije proti vsem teroristični skupinam na kriznem območju.

Jože Rovšek

Dvojezična šola bo v Sentpetru!

(Nadaljevanje s 1. strani)

da končno preneha s poskusi zavlačevanja oz. celo prepreevanja njene ustanovitve.

Visoko število prijav za javno dvojezično šolo pa tudi potrjuje, da v Celovcu obstaja potreba po široki dvojezični šolski ponudbi, je dejal Sturm in pri tem poudaril, da je v koroškem glavnem mestu prostora tako za javno kot tudi za privatno dvojezično ljudsko šolo Mohorjeve.

Sedaj, ko je lokacija dvojezične šole znana, pa je pričakovati, da se bo število prijav še dvignilo. Otroke je možno prijavit še v prvih desetih dneh po začetku novega šolskega leta 1991/92, torej do druge polovice septembra letos.

Vodja celovškega centra za šolske poskuse ter razvoj šolstva, socialistični državni poslanec dr. Dieter Antoni, je na tiskovni konferenci od šolskih oblasti zahteval, da se hitro opredelijo, kakšen model dvojezičnega šolstva bo vpeljan na šoli. S tem v zvezi se je odločno izrekel proti ustanovitvi enooddelčne dvojezične šole, kot jo je na neki tiskovni konferenci najavil predsednik deželnega šolskega sveta prof. Reinprecht.

Dr. Muri novi okrajni glavar za Velikovec!

Z glasovi socialističnih članov koroške deželne vlade je bil dr. Augustin Muri pretekli teden imenovan za novega velikovškega okrajnega glavarja. Haiderjeva koalicija je do zadnjega predlagala kandidata dr. Alberta Kreinerja, ki je v postopku objektivizacije zbral za 0,09 odstotka več točk kot dr. Muri, nima pa dolgoletnih izkušenj in tudi ne obvlada slovenskega jezika, kar pa je po mnenju socialistov v dvojezičnem okraju, kot je to Velikovec, pomemben faktor.

Izjava SSK

Svetovni slovenski kongres – koroški odbor je izvolil na svojem izrednem zboru sledeče delegate, ki bodo zastopali Koroško na prvem zasedanju SSK od 27. do 30. junija v Ljubljani: predsednik SSK-koroški odbor prof. Lojze Dolinar, tajnik SSK-koroški odbor Franci Tomažič, zastopnik NSKS mag. Marjan Pipp, zastopnik ZSO dr. Marjan Sturm, zastopnik KSOO prof. Jože Wakounig. Slovenske mladinske organizacije bodo imenovalle svojega zastopnika do srede maja.

S tem je zagotovljeno, da bodo koroški Slovenci zastopani na kongresu čimbolj reprezentativno in pluralistično, kar je tudi namen in cilj kongresnega gibanja.

Im Rahmen der derzeit innerhalb des Zentralverbandes slowenischer Organisationen laufenden, engagiert geführten Diskussion über ein neues, interethnisch und multikulturell ausgerichtetes Programm für die slowenische Volksgruppe in Kärnten, hielt vor wenigen Tagen der Direktor für Menschenrechte beim Europarat in Strassbourg, Dr. Peter Leuprecht, in Klagenfurt/Celovec ein Referat zum Thema „Europa morgen: Ethnozentrismus oder Multikulturalität?“ Der „Slovenski vestnik“ veröffentlicht im folgenden die Kernaussagen Dr. Leuprechts, der zur Überwindung des Ethnozentrismus in Europa sechs Punkte bzw. Antworten präsentierte. Der Referent ließ dabei keinen Zweifel darüber aufkommen, daß Multikulturalität sowohl von der Minderheit, wie auch der Mehrheit mehr Flexibilität, Mobilität und die Bereitschaft zur gegenseitigen Öffnung abverlangt.

„Wagen wir es, miteinander zu leben!“

Ethnozentrismus und ein aggressiver, destruktiver und exklusiver Nationalismus feiern heute in Europa, ganz besonders auch in den ehemals kommunistischen Ländern Mittel- und Osteuropas nicht sehr fröhliche Urstände. Es ist ein engstirniger Ethnozentrismus, ein Ethnozentrismus der abgrenzt und ausschließt, der den Dialog mit dem Anderen nicht sucht, sondern ihn bewußt verweigert, und auch eine Verherrlichung der Nation und des Volkstums, die wir in diesem Jahrhundert schon erlebt haben und die so unsagbares Leiden, Tod und Zerstörung über Europa und die Welt gebracht haben.

Diese beunruhigenden Tendenzen laufen all dem zuwider, was wir seit Jahrzehnten im Europarat aufzubauen versucht haben. Und so stellt sich für uns alle die Frage, was wir dieser Krankheit, dieser Seuche des Ethnozentrismus und Nationalismus entgegenzusetzen haben? Was die Länder Mittel- und Osteuropas betrifft, genügt es nicht, ihnen die Marktwirtschaft vor die Füße zu werfen!

Aber die Frage „Ethnozentrismus oder Multikulturalität?“ stellt sich auch für uns, und ich möchte den Versuch wagen, auf sie in sechs Punkten zu antworten:

Keine Mythen!

1) Es erscheint es mir wesentlich, fest auf dem Boden der Tatsachen – und nicht der Mythen – zu stehen. Und Tatsache ist, daß wir im Europa von heute in einer multikulturellen Gesellschaft leben. Das Gerede von einer monokulturellen Gesellschaft oder von einem mononationalen Staat ist anachronistisch und geht völlig an der Realität vorbei. Auch der Versuch, die Uhr zurückzudrehen, ist unrealistisch und von allem Anfang an zum Scheitern verurteilt.

Die Frage ist ist daher nicht, ob wir in Europa in unserer Verschiedenheit und Vielfalt zusammenleben wollen oder nicht, sondern **w i e**

wir dieses Zusammenleben gestalten!

Interkulturalität

2) Ich glaube, daß mit der Feststellung des multikulturellen Charakters unserer europäischen Gesellschaft der nächste Schritt bereits vorgegeben ist: es ist der Schritt zur Interkulturalität. Es geht darum, Verschiedenheit und Vielfalt nicht als Belastung, sondern als Bereicherung zu empfinden, zu verstehen, daß man sich vor der Begegnung mit dem Anderen nicht zu scheuen braucht, sondern daß man in der Begegnung vielleicht auch sich selbst begegnet.

Revision des Geschichtsbildes

Der Europarat redet seit vielen Jahren einer interkulturellen Erziehung das Wort. Sie ist im Europa vom heute eine absolute Notwendigkeit. Zu dieser interkulturellen Erziehung – und es gibt dazu eine Reihe von Texten des Europarates – gehört auch eine Revision unseres Geschichtsbildes und der Abbau alter Feindbilder.

Mehrsprachigkeit

3) In einer multikulturellen europäischen Gesellschaft müssen wir uns der Herausforderung der Mehrsprachigkeit stellen und die Mehrsprachigkeit bewußt und systematisch anstreben. Das muß auch für Österreich gelten, ist doch gerade für unser Land – ebenso wie für die Schweiz – in der heutigen europäischen Situation eine nicht sprachnationale Identität geradezu eine Lebensfrage. Ich glaube, daß das durch die Entwicklungen der letzten Zeit und auch durch die deutsche Wiedervereinigung noch bekräftigt wird. Wenn wir nicht zu einer anderen österreichischen Identität finden als zu einer sprachnationalen, deutschen Identität, wird von der österreichischen Identität nicht mehr viel übrigbleiben.

Dr. Peter Leuprecht

Stärkung der Demokratie

4) Als ein ganz wesentliches Anliegen erscheint mir, die Demokratie auf allen Ebenen zu stärken, besonders auf lokaler und regionaler Ebene. Es geht darum, direktdemokratische und partizipatorische Strukturen zu entfalten und ein echtes Demokratiebewußtsein zu fördern. Dabei sind natürlich die Medien und der Zugang zu den Medien von ganz besonderer Bedeutung.

Unteilbarkeit der Menschenrechte

5.) Es gilt die Menschenrechte in ihrer Unteilbarkeit für alle durchzusetzen. Wir müssen eine echte Kultur der Menschenrechte und ein Menschenrechtsverständnis entwickeln, das dem eigentlichen Wesen der Menschenrechte entspricht. Menschenrechte sind nicht nur und nicht in erster Linie Rechte eines jeden von uns, sondern auch, und vor allem, Rechte der Anderen. Das erscheint mir sehr wesentlich und das ist etwas, was wir vielleicht gerade in unserer westlichen Denkweise oft übersehen haben.

Die Menschenrechte werden vor allem in der Begegnung mit dem Anderen und der Andersheit praktiziert. Dort erweist sich ihre Kraft

Der Vortrag Dr. Leuprechts im ÖGB-Haus in Klagenfurt/Celovec war durch ein starkes Zuhörerinteresse – auch aus der deutschsprachigen Volksgruppe – gekennzeichnet.

und Wirksamkeit.

In diesem Sinn gilt es, eine Pädagogie der Menschenrechte, eine Menschenrechtserziehung, d.h. eine Erziehung zur Achtung und Praxis der Menschenrechte zu entwickeln. Auch das sind Ideen, die der Europarat seit vielen Jahren mit Nachdruck vertritt.

Menschenrechtserziehung in den Schulen

Besonders erwähnen möchte ich eine Empfehlung des Ministerkomitees an die Mitgliedstaaten aus dem Jahr 1985 über die Menschenrechtserziehung in den Schulen. Sie ist in vielen europäischen Ländern in Form von Ministererlassen aufgenommen und hat eine weite Verbreitung und Anwendung gefunden. Dabei will ich nicht die Frage stellen, wie es damit in Österreich und vielleicht hier in Kärnten steht.

Ich möchte ein paar Passagen aus diesem Text des Ministerkomitees des Europarates zitieren, denn sie erscheinen mir von grundlegender Bedeutung. Dort heißt etwa, daß Schulen Gemeinschaften sind, die Beispiel für die Achtung und Würde des Einzelnen, für Vielfalt, Toleranz und Chancengleichheit sein können und sollen. Menschenrechtserziehung in den Schulen kann aber nur dann wirksam sein, wenn die Schule selbst ein Beispiel für Toleranz und Achtung der Menschenrechte ist.

Im selben Text heißt es auch, das Verständnis für die Erfahrung mit den Menschenrechten ein bedeutendes Element der Vorbereitung aller Jugendlichen auf ein Leben in einer demokratischen und pluralistischen Gesellschaft ist. Sie ist Bestandteil der sozialen und politischen Bildung und erfordert interkulturelle und internationale Verständigung. Hier wird mit Recht unterstrichen, daß Menschenrechtserziehung notwendigerweise eine interkulturelle Erziehung ist, die bei den Schülern die Achtung vor der anderen Kultur und das Verständnis für andere Kulturen weckt und fördert.

Im Text des Ministerkomitees heißt es auch Vorstellungen im Zusammenhang mit

den Menschenrechten können und sollten sehr frühzeitig erworben werden. Auf diese Weise könnte die gewaltlose Lösung von Konflikten und die Achtung vor anderen Menschen bereits in der Vor bzw. Grundschule erprobt werden. Menschenrechtserziehung ist also auch und besonders Erziehung zur gewaltlosen, gewaltfreien Regelung von Konflikten.

Der Text des Ministerkomitees erwähnt auch Fähigkeiten, die durch die Menschenrechtserziehung geweckt werden sollen. So etwa soziale Fähigkeiten wie das Erkennen und die Annahme von Unterschieden; Schaffung positiver und unterdrückungsfreier persönlicher Beziehungen; gewaltlose Lösung von Konflikten; Übernahme von Verantwortung; Beteiligung an Entscheidungen; Verständnis für den Einsatz von Mechanismen zum Schutz der Menschenrechte auf lokaler, regionaler, europäischer und weltweiter Ebene.

Weiters heißt es in dem Text, daß die Menschenrechtserziehung an Schulen zum Verständnis und zur Sympathie für die Konzepte der Gerechtigkeit, der Gleichheit, der Freiheit, der Würde, der Rechte, und der Demokratie führen sollte.

Demokratische Umgebung

Und schließlich das letzte Zitat aus dem Abschnitt über das Schulklima. Dort heißt es: Die Demokratie erlernt man am besten in einer demokratischen Umgebung, in der die Beteiligung gefördert wird, in der Ansichten offen geäußert und diskutiert werden können, in der sich Schüler und Lehrer frei äußern können und in der Fairneß und Gerechtigkeit herrschen. Deshalb stellt ein geeignetes Klima eine wichtige Ergänzung für die effiziente Menschenrechtserziehung dar.

Allein aus diesen wenigen Zitaten ist zu ersehen, welche Bedeutung der Europarat der Menschenrechtserziehung als Mittel zur Überwindung von Ethnozentrismus und Nationalismus beimißt.

Nationalstaatliches Denken überwinden!

Ich komme damit zum 6) und vorläufig letzten Punkt. Wir müssen unser Verhältnis zum Nationalstaat überdenken und ein überholtes, engstirniges, nationales und nationalstaatliches Denken überwinden. Der herkömmliche Nationalstaat ist heute sozusagen in der Klemme. Er wird von oben und von unten in Frage gestellt; – von oben durch die Entwicklung der europäischen Integration, durch die wachsende Bedeutung europäischer Institutionen und Entscheidungsinstanzen, von unten durch die Tendenz zur Dezentralisierung, zum Föderalismus und Regionalismus. (Fortsetzung auf Seite 4)

„Wagen wir es miteinander“

(Fortsetzung von Seite 3)

auch zu einem traditionellen Regionalismus.

Dies könnte und sollte meines Erachtens zu einer Relativierung des traditionellen Nationalstaates und seiner Bedeutung führen. Der Staat wäre dann eben nur mehr eine von mehreren „Polis“, im Sinne der griechischen Polis, eine von mehreren Gemeinschaften, in denen der Mensch als Bürger demokratisch mitbestimmt, wobei ich mit Bürger keineswegs nur den Staatsbürger meine.

Der Europarat trägt zu dieser Relativierung des Nationalstaates ebenso bei wie andere europäische Institutionen. Einerseits durch seine Mitwirkung am europäischen Einigungsprozeß, auch z.B. auf dem Gebiet der Menschenrechte, andererseits durch seine Bemühungen, die Grenzen zwischen den Staaten durchlässiger zu machen und die Demokratie auf lokaler und regionaler Ebene zu stärken und die Voraussetzung für grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Gemeinden und Regionen zu schaffen.

Mehr Fragen als Antworten

Und nun zum Thema Minderheiten und Minderheitenrechte: Ich habe mich dazu in Klagenfurt im Oktober 1990 anlässlich des Seminars „Alte Nationalismen – neues Europa“ zur Frage Menschenrechte – Minderheitenrechte geäußert. Heute möchte ich einige persönliche Überlegungen anfügen.

Auch ich stelle mir zur Frage der Minderheiten und der Minderheitenrechte gerade in letzter Zeit eine Vielzahl von Fragen und ich muß sagen, ich habe mehr Fragen als Antworten. Ich muß gestehen, daß ich angesichts des Wiederauflebens von Minderheiten- und Volksgruppenkonzepten aus einer anderen Zeit ein gewisses Unbehagen empfinde, womit ich jedoch in keiner Weise gegen Minderheitenrechte spreche.

Die Frage, die ich mir zum Beispiel stelle, ist die, ob wir Probleme des ausgehenden 20. Jahrhunderts, die Probleme unserer heutigen multikulturellen europäischen Gesellschaft, wirklich mit Modellen etwa aus der Zwischenkriegszeit und mit den Mitteln des Völkerbundes lösen können? Darüber hinaus finde ich, daß vieles von dem, was heute wieder über Minderheiten und Volksgruppenrechte gesagt wird, völlig an einer der europäischen Realitäten vorbei geht, nämlich am Bestehen der sogenannten neuen Minderheiten.

Neudenfinition des Begriffes „Minderheiten“

Wenn man sich die verschiedenen Definitionsversuche über den Begriff Minderheiten ansieht, so wird sehr

oft auf die historischen Minderheiten zurückgegriffen. Minderheiten sollen nur dann Rechte haben, wenn sie, so wird manchmal gesagt, seit einer gewissen Zahl von Generationen irgendwo ansässig sind. Ich antworte darauf – und das mag etwas zynisch klingen, ist es aber nicht – daß dies zunächst voraussetzt, daß die Minderheit nach mehreren Generationen überhaupt noch besteht, was ja nicht immer der Fall ist. Die Nützlichkeit einer solchen Definition kann also durchaus in Frage gestellt werden.

Anderen Definitionen, darunter auch eine, die gegenwärtig sogar im Rahmen des Europarates im Umlauf ist, stellt ab auf die Nationalität. Danach sind Minderheiten Gruppen von Personen, die die Staatsangehörigkeit des betreffenden Landes haben.

Kuriosum im Reservat ein erstrebenswertes Ziel?

Vom Gesichtspunkt der Menschenrechte erscheint es mir bedenklich und weitgehend überholt, immer noch in diesen nationalstaatlichen Kategorien zu denken. Der Genuß von Menschenrechten darf nicht von der Nationalität abhängen. Daher frage ich mich aus vielen Gründen, ob wir nicht auch den Begriff der Minderheit und der Minderheitenrechte neu überdenken sollten. Dabei hoffe ich, daß ich nicht ein schreckliches Entsetzen hervorrufe, wenn ich die Frage stelle, ob es denn nicht möglich und wünschenswert wäre, das Denken in Kategorien wie Mehrheit und Minderheit, Mehrheit gegen Minderheit, Minderheit gegen Mehrheit, zu überwinden.

Ich bitte, mich nicht mißzuverstehen: Ich rede damit natürlich keineswegs der Assimilierung das Wort. Im Gegenteil. Was ich vor Augen habe, ist weder Assimilierung oder Unterdrückung der Minderheit durch die Mehrheit, noch Segregation, Apartheid, Ghettoisierung oder Konservierung der Minderheit im Reservat als Kuriosum, als Attraktion für Touristen, wie wird das in den Vereinigten Staaten von Amerika am Beispiel von Indianer-Reservaten schon

können. Ich nehme nicht an, daß das das Ziel ist, das etwa die Kärntner Slowenen anstreben.

Die Frage, die ich mir stelle, ist, wie wir aus dem Gegeneinander ein fruchtbares, gegenseitig bereicherndes Miteinander machen können. Sollen wir die Öffnung wagen, aufeinander zugehen, – oder ängstlich zurückweichen, uns festklammern an kollektiven Mythen, uns in ein jämmerliches stupides „Mir san mir“ flüchten?

Ich glaube wir haben nur eine richtige, in das Europa von morgen weisende Antwort: Wagen wir wie Öffnung, gehen wir aufeinander zu, wagen wir es – nach dem Motto der parlamentarischen Versammlung des Europarates – miteinander zu leben!

„Vorant zur Humanität!“

Als ehemaligen österreichischen Gymnasiasten überrascht es mich beinahe selbst, daß ich zum Schluß einen österreichischen Dichter zitiere, Franz Grillparzer. Er schrieb ein dramatisches und prophetisches Epigramm in dem er von einem Weg von der Humanität über die Nationalität zur Bestialität schrieb. Leider sollte die Entwicklung in Europa im 19. und vor allem im 20. Jahrhundert Grillparzers prophetisch vorausschauender Angst rechtgeben. Europa ist diesen Weg von der Humanität über die Nationalität zur Bestialität unter unsagbaren Leiden gegangen.

Seit dem Zweiten Weltkrieg haben zumindest die demokratischen Staaten Westeuropas und wir im Europarat versucht, den umgekehrten Weg zu gehen. Gott sei Dank ist es uns gelungen, zumindest die ärgsten Erscheinungsformen der Bestialität aus der europäischen Landschaft zu verbannen. Aber sind wir heute aller Bemühungen zum Trotz nicht immer noch viel zu stark im nationalen und nationalstaatlichen Denken und Handeln verhaftet?

Wir müssen den umgekehrten Weg, den Weg in ein neues und größeres Europa entschlossen weitergehen. Hüten wir uns vor Rückschritten und Rückfällen. Die Losung muß heißen: „Zurück, oder besser gesagt, voran zur Humanität!“

Dr. Peter Leuprecht (rechts), Direktor für Menschenrechte beim Europarat in Strassbourg und ZSO-Sekretär Dr. Marjan Sturm.

HEUTE IM

Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI VESTNIK

Zweisprachige Volksschule in der Dr. Karl Renner-Schule!

Die Entscheidung über den Standort der ersten öffentlichen zweisprachigen Volksschule in Klagenfurt/Celovec ist gefallen. Mit Beschluß des Stadtsenates wurde die Dr. Karl Renner-Schule als Standort festgelegt, mit dem zweisprachigen Unterricht wird mit dem Schuljahr 1991/92 begonnen.

Die nunmehrige Errichtung der öffentlichen zweisprachigen Schule in Klagenfurt/Celovec war durch einen

Verfassungsgerichtshofentscheid, basierend auf einer von Klagenfurter Eltern mit Unterstützung des Zentralverbandes slowenischer Organisationen eingebrachten Klage, erkämpft worden.

Für die 1. Klasse sind 24 Kinder zum zweisprachigen Unterricht angemeldet, insgesamt liegt die Zahl der Anmeldungen zum zweisprachigen Unterricht (1. bis 4. Klasse) in Klagenfurt/Celovec bei über 40!

Burgenland überholt Kärnten: Klasseneröffnung schon bei fünf Kroatisch-Anmeldungen!

Der burgenländische Landtag hat noch vor seiner Auflösung eine Gesetzesnovelle zum Minderheitenschulgesetz beschlossen, die eine großzügigere Regelung bei der Eröffnung von Klassen darstellt als dies in Kärnten der Fall ist.

Nach der mit dem Schuljahr 1991/92 in Kraft tretenden neuen gesetzlichen Regelung erfolgt die Klasseneröffnung schon bei fünf Anmeldungen zum Kroatisch-Unterricht, in Kärnten wird eine Klasse erst bei sieben Anmeldungen zum Slowenisch-Unterricht eröffnet.

Ursprünglich lag die Klasseneröffnungszahl im Burgenland bei 12 Anmeldun-

gen, inoffiziell waren in letzter Zeit Klassen mit Kroatisch-Unterricht jedoch schon bei acht Anmeldungen eröffnet worden.

Die burgenländische Kroaten begrüßten die Neuregelung, betonten jedoch gleichzeitig, daß ihr Ziel die Verwirklichung des zweisprachigen Unterrichts an den Pflichtschulen des Burgenlandes sei. Darüber hinaus wird derzeit die Errichtung einer Mittelschule für kroatische (und ungarische?) Volksgruppenangehörige im Burgenland diskutiert, gefordert wird aber auch ein Volksgruppen-Gymnasium in der Bundeshauptstadt Wien.

Im Zentralverband: Die Basis soll stärker mitbestimmen!

Die Demokratisierung innerhalb des Zentralverbandes slowenischer Organisationen/Zveza slovenskih organizacij na Koroškem wird im Zuge der Vorbereitung der Generalversammlung im Herbst dieses Jahres weiter vorangetrieben.

Neben der Beschlußfassung über ein neues, multikulturelles und interethni-

sches Programm soll – nach einem Vorschlag des Sekretärs Dr. Marjan Sturm – die Basis bei der Besetzung der wichtigsten Funktionen innerhalb des Zentralverbandes ein stärkeres Mitspracherecht erhalten. Konkret ist schon in der Vorbereitungsphase zur Generalversammlung an wesentliche Mitbestimmungsmöglichkeiten bei der Kandidatenauswahl gedacht.

Leiter zweisprachiger Schulen müssen besser qualifiziert sein

Bei einer Enquete über die Objektivierung bei Schulleiterbesetzungen in Villach sprach auch Landesschulinspektor Ernst Weihs viel über die notwendigen Qualifikationen von Schulleitern, erwähnte jedoch mit keinem Wort die Notwendigkeit der zusätzlichen Lehrbefähigung aus Slowenisch für Direktoren der zweisprachigen Volksschulen. Erst das von den Slowenenorganisationen nominierte Mitglied mit beratender Stimme des Landes-schulrates, Franz Kukovica, thematisierte diesen Fragenkomplex und erklärte, daß seit den Novellierungen des

Gehaltsüberleitungs- und des Lehrerdienstrechtsgesetzes, mit welchen die Notwendigkeit der zusätzlichen Lehrbefähigung abgeschafft wurde, praktisch alle Ausschreibungen für Direktorenposten an zweisprachigen Volksschulen rechtswidrig erfolgt sind.

Kukovica betonte, daß Direktoren ohne der Qualifikation für den Slowenischunterricht auch ihre Dienstpflichten nicht erfüllen können, und verlangte die neuerliche Festlegung dieser zusätzlichen Qualifikation als Bedingung für die Zuerkennung eines solchen Postens.

KULTURNE
NOVICEŽITARA VAS/PLI-
BERK.

Prijeten pomladanski koncert je priredilo SPD „Trta“ iz Žitare vasi. Po uvodni pesmi domačega MoPZ je predsednik društva Mirko Ogris pozdravil goste, med njimi tudi predsednika SPZ dr. Brumnika, nato pa dejal, da je Trta med tistimi društvi, ki že dolgo vabi k sodelovanju tudi neslovenske zборе in skupine. To se je odražalo tudi v sporedu: domači zbor je presenetil z ubranim petjem, MoPZ „Danica“ z izborom težjega pevskega programa, kvartet Almrose Radenthein je razveselil občinstvo s koroškimi narodnimi, ansambel Rubin pa s slovenskimi vižami. Uspešen vigredni koncert pa je priredil tudi MoPZ Podjuna, ki je poleg zborov iz svojih vrst povabil k sodelovanju tudi hrvaško folklorno skupino. Občinstvo je bilo navdušeno, vigred se je dobro začela.

SPD „Borovlje“ je skupno z Evo Staudinger z Žihpolj pri Cingelcu na Trati izvedlo popoldne prostega plesa. Skupina Ursoaica iz Münchna je pevsko in instrumentalno predstavila plesse iz Grčije, Bolgarije, Romunije, Izraela in Makedonije (vse v izvorniku), članica skupine pa je številnim udeležencem pokazala tudi pravilni način plesanja. Tako je bilo popoldne pri Cingelcu za udeležence pravi plesni in kulturni užitek.

Nova predsednica

CELOVEC. – Dr. France Vrbinc je odstopil kot predsednik Katoliškega delovnega odbora, njegova naslednica pa je Marija Wakounig iz Kotmare vasi. Težišče dela KDO (v njem delujejo tudi Katoliška prosveta, referat za družine in referat za izobražence) bo po besedah nove predsednice še nadalje skrb za uresničevanje socialnega nauka.

„Zelena luč“ za
industrijski park

VELIKOVEC. – Člani velikovškega mestnega sveta so zadovoljni: v četrtek so namreč podpisali kupno pogodbo za 20 hektarjev veliko zemljišče, na katerem nameravajo zgraditi tako imenovani industrijski park. S tem podpisom je namreč jasno, da bo dobila vojaščina za gradnjo kasarne le preostali, manjši del.

Za takojšnjo namestitev iščemo

sodelavca(ko)

za opravljanje komercialno-administrativnih del na področju zunanje trgovine. Obračamo se na osebe z zaključno trgovsko akademijo, trgovsko šolo ali abiturientskim tečajem na trgovski akademiji. Obvezno je znanje slovenskega jezika. Javite se po telefonu na številko (4463) 37450 ali pišite na naslov:

Iskra
Handelsgesellschaft m.b.H.
Viktringer Ring 13
9020 Klagenfurt/Celovec

OGLAS

Iščemo natakario za večerno službo. Pri Joklnu/Bierjokl, tel. 514561.

Gostovanje lutkovne skupine z Jesenic

„Kljukec
in duh“

ponedeljek, 13. 5. 1991:

ob 10. uri v otroškem vrtcu v Šentpetru
ob 11.30 uri v društveni sobi nad posojilnico v Škofičah
ob 14.30 uri v avli nove šole v Bilčovsu
ob 18. uri v društveni sobi v stari šoli v Kotmari vasi

torek, 14. 5. 1991:

ob 8.30 v otroškem vrtcu „Naš otrok“ v Celovcu
ob 10. uri v otroškem vrtcu ŠSD v Mikschalle
ob 12. uri v otroškem vrtcu v Šmihelu
ob 15.30 v kulturnem domu v Šentprimozu
ob 18. uri pri Tišlerju v Sentjanžu

Prireditelji: Slovenska prosvetna zveza skupaj z otroškimi vrtci in prosvetnimi društvi

Celovec – staro mesto oživlja

KOROŠKA. – Nedavno tega je celovski magistrat izdal zanimivo knjigo z naslovom „Klagenfurt – eine Altstadt lebt auf/ Celovec – staro mesto oživlja“. S to knjigo izdajatelj želi dokumentirati vse, kar se je v zadnjih desetih letih postorilo za revitalizacijo starega mesta. Knjiga obsega 142 strani: v tekstovnem delu avtorji informirajo o načrtovanju, delu in težavah sanacije starega mesta, v slikovnem delu pa prikazujejo lepe stare fasade in zanimiva poslopja.

Idejo za to knjigo je sprožil mestni svetnik dr. Dieter Jandl, tekstovni del in redakcijo je prevzela celovška novinarka Veronika Meissnitzer, za slikovni del pa je poskrbel znani fotograf Gert Eggenberger.

Knjiga o Celovcu bo služila tudi za predstavitev (npr. darilo) mesta Celovec. Vsakdo pa, ki se zanima za staro celovško arhitekturo in za „stare“ obnovljene stavbe, knjigo lahko naroči (za 180 šilingov) pri „Pressestelle“ v 1. nadstropju Mestne hiše, na Novem trgu 1 v Celovcu.

Čestitamo...

K poroki iskreno čestitamo Dragi Janežič in dr. Albertu Simi ter jima želimo mnogo zadovoljstva na skupni življenjski poti.

Kot peveci SPD „Danica“ tudi uredništvo Slovenskega vestnika čestita Nadji Marko in Milanu Moharju k njuni poroki ter jima želi obilo sreče.

KIS in Zadruga -market Železna Kapla s poslovnica Glosbasnica in Dobrla vas

vabijo na

analizo tal

Analiza hranljivih snovi (P, K, Ca, Mg, pH, humus)
Analiza strukture tal (Spatendiagnose)

Kmetje, izkoristite to priložnost!
V petek, 10. maja, ob 14. uri v zadrugi v Glosbasnici
V petek, 17. maja, ob 14. uri v zadrugi v Dobrlji vasi

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Četrtek, 9. 5. 10.30	v farmem domu v Šentilju	MLADINSKI DAN	Katoliška mladina
Četrtek, 9. 5. 16.00	v kulturnem domu v Šentprimozu	MATERINSKA PROSLAVA – sodelujejo: otroška SPD Danica skupina in šolska mladina	
Četrtek, 9. 5. 20.00	v farni cerkvi v Štebnu	MARIJINO PETJE – sodelujejo: Stimmen aus Kärnten, Tamburaški ansambel Loče, MoPZ SPD „Jepa“, Gem. Chor Ledenitzen, Tercet Rož, cerkveni zbor Šteben	SPD Jepa-Baško jezero, ORF
Četrtek, 9. 5. 10.30	v Šentilju	OTROŠKI DAN	KOM v Celovcu
Sobota, 11. 5. 19.30	v gostilni Folta v Slovenjem Plajberku	MATERINSKA PROSLAVA	SPD Vrtača
Sobota, 11. 5. od 14.00 do 19.00	v domu v Tinjah	OTROCI RIŠEJO ZA SVOJE MAMICE – silkanje na steklo za materinski dan, vodi: Erika Malle	Sodalitas
Nedelja, 12. 5. 14.00	v šoli v Kotu	MATERINSKA PROSLAVA	SPD Herman Velik
Nedelja, 12. 5. 10.30	pri Kovaču na Obirskem	MATERINSKA PROSLAVA	SPD Valentin Polanšek
Nedelja, 12. 5. 19.30	v avli ljudske šole v Bilčovsu	MATERINSKA PROSLAVA	SPD Bilka
Nedelja, 12. 5. 20.00	v domu v Tinjah	SPOMINSKI KONCERT – prof. Anton Dermota Nastopata: Jovita Weber-Dermota (solopetje), Hilda Dermota (klavir)	Sodalitas
Sreda, 15. 5. 9.00	v domu v Tinjah	CERKEV IN KOROŠKI SLOVENC predava: dr. Valentin Inzko	Sodalitas
Četrtek, 16. 5. 20.00	v domu v Tinjah	PROBLEMI JUŽNE AFRIKE predava: sr. Palotti Findenig	Sodalitas

RAZSTAVE

CELOVEC

- **Pri Joklnu** – Leon Zakrajšek, slike (do 16.5) – Jože Ciuha, grafike (odprtje: 17. 5., 20.30, do 20.6)
- **Galerija Carinthia** – Walter Krobath, nova dela.
- **Koroška deželna galerija** – Cornelius Kolig, projekt RAJ (do 9.6.)
- **Mohorjeva knjigarna** – Tatjana Jenko, slike (do 25. 5.)

ROŽEK

- **Galerija Rožek** – Jana Vizjak, dela (do 26.5)

TINJE

- **Galerija Tinje** – Miha Dolinšek, fotografije (do 26. 5.); Dainese, olje na platno (odprtje: 27. 5., 20.00; do 4.7.)

Nekaj utrinikov o spravi

Ker se v zadnjem času tudi pri nas na Koroškem vedno več govori o narodni spravi, ali je potrebna, ali je utemeljena, ali je nujna, naj opozorimo, da pri tem ne gre zgolj za problem, ki je vdobil brezna med nekdanjimi borci v času revolucije na Slovenskem, marveč da gre za bolj globalno stvar – za obliko sobivanja v različnosti.

V tem smislu je treba razumeti tudi programsko točko Svetovnega slovenskega kongresa o narodni spravi kot temelju našega sobivanja. Sprava pomeni pomiritev in premagovanje naše medsebojne odtujenosti zavoljo izseljeništvu, delitve slovenskega ozemlja in obračunavanja med vojno in po njej. Vsem Slovincem mora biti vrnjena domovina z vsemi pravicami in častmi, tako mrtvim kakor živim. Sprava svečanost v Kočevskem Rogu je pri tem mejnik in naj bo zaveza za resnično poravnano krivic iz preteklosti.

Naravnost k spravi sloni na spoštljivem upoštevanju različ-

kov, ki jih je zgodovina vnesla v naše narodno tkivo. V njih kongres spoznava vse naše pluralistične razgibanosti in ustvarjalnosti, v celostno predramljenem zgodovinskem spominu pa temelj novega začetka zgodovinskega bivanja slovenskega naroda.

Razmišljanje okoli sprave ima svoje mesto tudi pri nas na Koroškem, saj smo tudi tu doživljali in še doživljamo razdvojenost in z njo na žalost povezano agresivno obravnavanje sorojaka predvsem zavoljo različnih svetovnonazorskih gledanj. Da je to povzročilo marsikatero krivico, žalitev in ogorčenost, je nam vsem znano, hkrati pa se moramo zavedati, da je prav sprava tisti faktor, ki nam lahko omogoča bolj kvalitetno obliko sobivanja v različnosti.

Prof. Lojze Dolinar, Slovenski kongres, koroški odbor

**Naročite
„Slovenski
vestnik!“**

TRIBUNA BRALCEV

P. n.
SLOVENSKI VESTNIK

Tarviserstr. 16
9020 KLAGENFURT/CELOVEC

Mohorjeva le še za šilinge?

On dan sem se namenil v celovško Mohorjevo knjigarno, ker me je nekdo naprosil, naj vendar pogledam, ali mu lahko preskrbim nemško-slovenski slovar pravnega in ekonomskega jezika dr. Pavla Apovnika in dr. Ludvika Karničarja. Seveda moram najprej povedati, da sem iz tistega dela Koroške, ki si za življenje služi v (na nesrečo) vedno manj vrednih in manj uglednih dinarjih. A v knjigarni nisem bil prvič in ne spominjam se, da bi kdaj imel težave s svojim južnim denarjem. Tokrat je bilo drugače. Sicer prijazni uslužbenki sta mi nič manj prijazno povedali, da z dinarskim nakupom slovarja ne bo nič. Nerodno mi je bilo zlasti, ker sem bil v knjigarni popoldne

prav v času, ko je slovenski bančni zavod za vogalom zaprt. Skromno sem predlagal, naj le zaračunajo šiling po svojem tečaju, denar pa zamenjajo tam pri sosedih, kakor hitro bodo imeli odprto, in zvedel, da tega ne smejo.

Gotovo je še kakšen pogostejši obiskovalec te knjigarne, ki ga to spravlja še bolj v zadrego. Že sedaj Mohorjeva prodaja učbenike (npr. Slišim, vidim, pišem, A. Schellandra in J. Žele), ki jih uporabljamo v Sloveniji, in slišati je, da jih bo v prihodnje še več. Torej bo kaj več naklonjenosti zamejskim kupcem in poslovne okretnosti do njih nujna obojestranska korist.

Mimogrede: S pomočjo celovškega prijatelja sem raz-

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) in Forstliche Ausbildungsstätte Ossiach/Osoje Vas pristržno vabita na

tečaj za pravilno izsekavanje in negovanje gozda

Gozd skriva kmetovo veliko bogastvo. Včasih pa ga je težko odkriti. Ta trditev se nam izkaže šele z izsekavanjem in negovanjem gozdov po strokovnih navodilih. S tem pa ne pridobimo le denar, temveč tudi izboljšamo celotno stanje gozda.

Torej je vsak kmet sam pristojen za to, da zagotovi kapital za svojo bodočnost in za prihodnost svojih potomcev. Ob primeru gozdne parcele Abujeve družine na Bistrici na Zilji Vam bomo podrobneje posredovali potrebno znanje za pravilno izsekavanje in gojenje gozdov. Na razpolago nam bosta dva strokovnjaka iz Osoj, in sicer inž. Karl Katholnig in inž. Franz Moser.

Čas in kraj: 8.45 do 12.00 predavanje s filmom v gostilni Kaiser na Bistrici na Zilji. Popoldne praktični prikaz pravičnega izsekavanja in negovanja gozda ob primeru gozdne parcele družine Abuja Ruperta na Bistrici na Zilji. Prispevek: 120 šil.

MENJAVA DENARJA (VALUTE) dne 6. 5. 1991

	dobite (šil.)	plačate (šil.)
za 1 ameriški dolar	\$ 12,00	12,50
za 1 angleški funt	£ 20,50	21,30
za 100 franc. frankov	f 204,50	212,50
za 100 ital. lir	Lit 0,933	0,973
za 100 dinarjev	DIN 40,00	60,00
za 100 švic. frankov	sfr 818,00	846,00
za 100 holand. guldnov	Hfl 614,50	636,50
za 100 nemških mark	DM 692,00	714,00

Posredujeta: Posojilnica-Bank, Zveza-Bank, Celovec

SLOVENSKI VESTNIK Nadstrankarski časopis koroških Slovencev

Uredništvo/Redaktion: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, Telefon 0463/514300-30 do 34, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Usmerjenost lista/Blattlinie: seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Glavni urednik/Chefredakteur: Ivan P. Lukan

Uredniki: Andrej Kokot, Andrej Mohar, dr. Štefka Vavti.

Izdajatelj in založnik/Herausgeber und Verleger: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, telefon 0463/514300, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Tisk/Druck: Založniška in tiskarska družba z o.j. Drava, Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/50566, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Oglasi/Anzeigen: Tarviser Straße 16, 9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija, telefon 0463/514300-30 do 34 in 40, telex 422086 ZSO, telefaks 0463/51430071.

Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT d.o.o., Vodnikova 133, 61000 Ljubljana, Slovenija telefoni: 061/555-524 (komercialna) 061 554-045, 061/557-185 (centrala), telefaks: 061/555-343.

Nemščina za mladino

TERMINI

- 23. junija 17 – 20 let 3 tedne
- 7. julija 12 – 15 let 3 tedne
- 14. julija 16 – 18 let 3 tedne
- 28. julija 12 – 15 let 3 tedne
- 4. avg. 16 – 18 let 3 tedne
- 19. avg. 17 – 20 let 2 – 3 tedne

CENE TEČAJEV:

- tritedenski tečaj: 9900 ATS;
- dvotedenski tečaj: 7900 ATS.

CENA VKLJUČUJE:

- izvedbo tečaja in učne pripomočke;
- izvedbo popoldanskega programa ob spremstvu nemško govorečih vzgojiteljev in vzgojiteljev;
- celodnevni izlet z ogledom kulturnozgodovinskih znamenitosti Koroške;
- polnpenzijsko oskrbo v Modestovem domu, v katero je vključeno:
- bivanje v troposteljni sobah s prho in WC;
- zajtrk, kosilo in večerja (tudi v nedeljo);
- soudeležba pri vseh prostih dejavnostih v domu;
- vse vstopnine in prevozi, ki so vključeni v izvedbo rednega programa.

Podrobnejše informacije dobite v Modestovem domu, Dr. Tischler Park 1, 9020 Celovec, in po telefonu 0463 36622.

LOTTO

5 11 15 16 17 19 (41)
Joker: 477068 b. j.

TOTO

112 11X 211 221
Stava: 3:1, 2:1, 1:2, 1:0 b. j.

meroma drag slovar le dobil. Nisem pravne stroke in mu ne nameravam pisati kritične ocene. Spoštovanima doktorjema – avtorjema pa bi po bežnem prelistanju knjige le rad povedal naslednje: da zvem, kako se po slovensko reče Abend m in Abfahrt f (1. stran: večer, odhod – brez kakršnihkoli pomenskih povezav), ne potrebujem strokovnega slovarja. Zares pa ga potrebujem, da zvem npr. pomen besede Bevormundung (varuštvo), ki je po mojem mnenju zelo pravni izraz, a ga v slovarju (slučajno?) ni...

F. L., Slovenj Gradec

Za **SKUPEN PROJEKT** iščemo mojstre, ki se hočejo osamosvojiti:

- keramičarje
- pleskarje
- elektricarje
- vodoinstalaterje
- TV-tehnike
- krovce

Dopise pošljite na naslov Slovenskega vestnika pod šifro „Skupen projekt“.

8.-14. 5.	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV SLOVENIJA
SR 8. 5.	12.10 Zunanje politični report; 13.35 Roseanne; 15.00 Otroški spored; 16.10 Kot pes in mačka; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Naši Hagenbecki; 19.22 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Velika ljubezen gospe Caroline; 22.15 Pogledi s strani; 22.25 Dallas; 23.10 Obala moskitov.	17.00 Zavarovana družba; 17.30 Dežela in ljudje; 18.00 Veliko družine; 18.30 Ključavničarna luknja; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Čujte signale; 21.45 Knjige meseca; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Nogometni pokal UEFA: finalna tekma.	9.00 Živ žav; 9.50 Mozaik; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Bajke na Slovenskem; 17.40 Spored za otroke; 17.50 Klub Klobuk; 19.30 Dnevnik; 20.05 Tatovi koles; 21.35 Fluid; 22.25 Dnevnik; 22.45 Sova; Alf, Bluegrass, V zamenju zvezd.
ČE 9. 5.	12.15 Divji Colorado; 13.40 Don Bosco; 15.10 Comedy Capers; 15.30 Princeza in letiči krojač; 16.55 Medved Bojan; 17.10 X-Large: Brian Adams; 18.05 Srečanje; 18.30 Naši Hagenbecki; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Šport; 20.15 Nežni kaoti II; 21.55 Zdravo, kako gre; 22.25 Za ljubitelje filmov.	15.15 Moja najljubša pesem; 16.15 Koncert v zdravilišču; 18.00 Veliko družine; 18.30 Slike iz Avstrije; 18.50 Lotto - studio; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.50 Košček neba; 20.15 Prepri v hiši Habzburg; 22.40 Čas v sliki; 22.45 Anton Bruckner: „Romantična simfonija“; 0.00 Čas v sliki.	9.00 Grizli Adams; 9.25 Mostovi; 15.30 Mozaik; 16.00 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Čas negotovosti; 18.35 Spored za otroke; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Velik zasuk; 21.00 Tednik; 22.25 Sova: Ti in jaz, na poti k mavrici; 23.45 Video strani.
PE 10. 5.	12.15 Sindrom prostega časa; 13.35 Zahodno od Santa Fe; 15.00 Otroški spored; 15.30 Oddaja za najmlajše; 16.10 Dusty; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Naši Hagenbecki; 19.22 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Stari; 21.25 Pogledi s strani; 21.35 Otroci iz Stepforda.	17.30 Zgodba o morski travi; 18.00 Veliko družine; 18.30 Milijsko kolo; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Glave; 21.00 Posebnosti v znanosti; 21.15 Šiling; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Maurice; 0.45 Freaks; 1.45 Čas v sliki.	9.00 Klub Klobuk; 15.00 Svet na zaslonu; 17.00 Dnevnik; 17.05 Mozaik; 18.10 Spored za otroke; 19.00 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.20 Izgubljeni svetovi, izgignula življenja; 21.05 Heroji; 22.00 Dnevnik; 22.20 Sova: Dragi John, Iron Wead; 1.05 Video strani.
SO 11. 5.	13.35 Zadnji recept; 15.25 Hiša v Jeruzalemu; 15.30 Otroški spored; 17.10 Trivial Pursuit; 18.05 Nogomet; 18.30 Naši Hagenbecki; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Družinski praznik; 21.50 Model in vohun; 22.35 Easy Flyer; 0.05 Čas v sliki; 0.10 Igralec brez pomislekov; 1.55 Čas v sliki.	16.00 Pogled v deželo; 17.00 Pravljčni lažnivec; 17.45 Kdo me želi; 18.00 Veliko družine; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Mož z zahoda; 21.05 Čas v sliki; 21.15 Praznik za Mozarta; 23.00 Večerni šport; 23.30 Checkpoint Live; 0.45 Čas v sliki; 0.50 Ekstribis.	8.35 Radovedni Taček; 9.25 Alf; 10.05 Zgodbe iz školjke; 15.35 Fluid; 16.20 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 7.05 Žabje sanje; 18.40 Otroška oddaja; 19.12 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Utrip; 20.35 Križkraž; 22.10 Dnevnik; 22.30 Sova: Na Zdravje, Twin Peaks, Za lepo življenje.
NE 12. 5.	13.35 Žena za vse življenje; 15.30 Fliško in boben; 17.10 Klub seniorjev; 17.50 X-Large; 18.30 Naši Hagenbecki; 19.15 Lotto - žreb; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Šport; 20.15 Do današnjega dne; 21.15 Nikoli več politike; 22.35 Mozartov kalendarij; 22.40 Zaide - KV 344; 0.40 Čas v sliki.	13.00 Dober dan, Koroška; 13.30 Slike iz Avstrije; 15.00 Športno popoldne; 18.05 Veliko družine; 18.30 Slike iz Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Primer za ljudskega tožilca; 20.15 Sam proti mafiji; 21.50 Čas v sliki; 21.55 Šport; 22.00 Trije prijatelji; 23.40 Magnum.	8.40 Živ žav; 9.35 Hči morskih valov; 10.45 Muppet show; 13.45 Evrovizijska popevka; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Zeleni ogenj; 18.50 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Posel je posel; 20.40 Zdravo; 22.00 Dnevnik; 22.20 Sova: Krempelj in praske.
PO 13. 5.	14.10 Vrnitev angela; 15.00 Otroški spored; 15.30 Oddaja za najmlajše; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Naši Hagenbecki; 19.22 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.15 Pogledi s strani; 21.25 Peter Strohm; 22.15 Aktualni film; 22.45 Eksces in kazen.	Zeleni otoki v Evropi; 17.30 Lindenstraße; 18.00 Veliko družine; 18.30 Maksimalne šale; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Gozdarska hiša Falkenau; 21.08 Mojs tri kuhajo; 21.15 Teleskop; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Volja očetov; 23.15 Kontroverza.	9.00 Ciciban, dober dan; 15.10 Obzorja duha; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Mozaik; 18.30 Spored za otroke; Radovedni Taček, Alf; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ura resnice; 21.10 Osmi dan; 22.00 Dnevnik; 23.00 Sova: Gledališče Raya Bradburja.
TO 14. 5.	12.05 Šport v ponedeljek; 13.35 Zahodno od Santa Fe; 15.00 Otroški spored; 15.30 Oddaja za najmlajše; 17.10 Wurlitzer; 18.05 Mi; 18.30 Naši Hagenbecki; 19.22 Novo v znanosti; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Tibet - upor duha; 21.07 Pogledi s strani; 21.15 Vladar nad otokom.	17.00 Mleko in mlečni proizvodi; 17.30 Orientacija; 18.00 Veliko družine; 18.30 Dobro si tulil, lev; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 19.53 Vreme; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Made in Austria; 21.07 Zunanje politični report; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Kavarna Central, nato film po želji in Čas v sliki.	9.00 Zgodbe iz školjke; 15.05 Mozaik; 15.30 Sova, pon.; 17.00 Dnevnik; 17.05 Mozaik; 18.10 Spored za otroke; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Ime mi je Steven; 20.55 Novosti založb; 21.05 Albanija; 21.50 Sova: Črni gad, Na poti k mavrici; 23.25 Video strani.

Prvi podvig lilastega ptiča

Star je 45 let, znan pa vsakomur, ki se zanima za gledališko dejavnost. To je seveda igralec Peter Raab (na sliki), ki je v zadnjih letih navdušil tudi kot pevec kritičnih balad, na primer avtorja Ericha Kästnerja. Že pred desetimi leti je hotel posneti svojo prvo LP-ploščo, vendar se je moral temu zaradi svojega angažmaja pri celovškem mestnem gledališču odpovedati. Zdaj pa je končno v kavarni mestnega gledališča predstavil svojo ploščo „Lilasti ptič“ (Lila Vogel), na kateri tudi sam igra simfonjeto, harmoniki podoben instrument iz 19. stoletja. Raab pa je tudi avtor in komponist vseh pesmi in balad.

Podvig v „sedma nebesa“

V soboto sta se v kotmirški cerkvi poročila Gorazd Živkovič in Renate David (na sliki). V navzočnosti sorodnikov in šahovske družine Slovenske športne zveze, za katero Gorazd že leta dolgo uspešno tekmuje, sta se mlada zakonca nato povesečila še pri Miklavžu v Bilčovsu. Številnim čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Slovenskega vestnika, ki Gorazdu in Renati želi mnogo sreče in zadovoljstva.

Prava ribja delikatesa

Istra se je za nekaj dni preselila na Reko pri Šentjakobu. V hotelu Antonitsch so namreč „gostovali“ kuharski mojstri iz Portoroža, ki so domačine in tužce razvajali z istrskimi ribjimi specialitetami, seveda pa tudi s čevapčiči, različnimi in drugimi jedmi. V skrivnosti istrske kuhinje pa so uvedli tudi stalno kuhinjsko osebje hotela Antonitsch (na sliki s šefom Mihijem Antonitschem).

RADIO KOROŠKA

18.10-19.00

Sreda, 8. 5. Glasbena sreda
Večerna 21.05-22.00 Srečanje mladinskih zborov na Radišah in v Železni kapli... I. Cankar: Mati.

Četrtek, 9. 5. (vnebohod)
6.30 - 7.00 Praznična (P. Zunder)
18.10 - 18.30 Praznična (P. Zunder)

Petek, 10. 5. Koroški liki (R. Vospernik), Jezikovni pogovor (J. Messner), Socialno skrbstvo v dvojezičnem okolju (F. Merkač)

Sobota, 11. 5. Od pesmi do pesmi - od srca do srca

Nedelja, 12. 5.
6.30 - 7.00 Dobro jutro na Koroškem
Duhovna misel (dekan P. Kassl)
18.10 - 18.30 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 13. 5. Šmarnice z Ziljske Bistrice v živo

Torek, 14. 5. Partnerski magazin

Dober dan, Koroška

Spored za 12. 5. 1991, ob 13.00 uri

predvidoma z naslednjimi prispevki:

- Dekla Gospodova? - ženska v cerkvi
- Kmetice: že od nekdaj nosilke družinskega življenja
- Otroški dan 1991 v Šentilju
- Gustav Januš: razstava novih slik v rotovski galeriji v Wolfsbergu
- Prvo športno tekmovanje srednjih šol Slovenije, Furlanije in Koroške v Beljaku

**SLOVENSKI
VESTNIK**

16. MEDNARODNI SEJEM OBRTI IN PODJETNIŠTVA

Na razstavišču Gorenjskega sejma v Kranju si lahko še do petka, 10. maja, ogledate zanimivo sejmsko ponudbo, ki omogoča vpogled v dosežke slovenskega obrtništva, seveda pa tudi v novosti in izume, ki naj bi olajšali delo v obrtniških in večjih podjetjih.

Neizpolnjena pričakovanja

Pliberk je bil močnejši

Slovenski atletski klub je sicer upal, da bo lahko nadaljeval s serijo uspehov tudi proti Pliberku, toda gostje so bili v soboto močnejši: imeli so bolj pogumne posamezne igralce, več sreče, hkrati pa tudi več volje do zmage, predvsem pa so imeli bolj razpoložene navijače. Vsi ti faktorji so vplivali, da so Pliberčani v Dobrli vasi zmagali z 1:0, s tem pa je SAK zdrsnil s prvega mesta na drugo.

Drži, da je Pliberčanom zmagoviti zadetek sicer uspel prav v trenut-

ku, ko je SAK začel prevzemati iniciativo, toda SAK očitno ni bil sposoben, da bi izkoristil dobre možnosti. Povrhu je v drugem polčasu preveč na silo skušal izenačiti, na koncu pa moral biti še zadovoljen, da je Wölbl dve minuti pred koncem iz enajstmetrovke zadel le stativo. V tekmi se je izkazalo, da je SAK na vseh koncih in krajih manjkal Stanisavljevič, pa tudi celotna obrambna formacija z vratarjem vred tokrat ni bila najbolje razpoložena.

Adi Blažej (v sredini) se tokrat ni znal uveljaviti.

Slike: Mohar

SLOVENSKI VESTNIK

Slovenska gimnazija sodi tudi v namiznem tenisu v vrh koroških šol. To so dokazale učenke nižjih razredov, ki so na finalnem tekmovanju zasedle odlično drugo mesto za glavno šolo iz Seebodna, za katero pa nastopajo nekatere celo iz višjih razredov koroškega klubskega prvenstva izkušene igralke.

Snidenje na igrišču: Hanser in Wölbl.

Dve grobi napaki

Statistika kaže, da so Bilčovščani v nedeljo proti Žitari vasi dosegli dve točki, torej zmagali, vendar veliko več o tekmi ni mogoče poročati, saj je od dveh slabih ekip zmagala pač manj slaba. Dejansko so tudi najzvestejši navijači domačinov ugotovili, da brez dveh grobih napak žitrajškega vratarja to popoldne ne bi bili videli niti enega zadetka. Oba gola za Bilčovs je namreč zakrivil žitrajški vratar; pri prvem je kar obstal sredi gola, ne da bi reagiral na rela-

tivno rahel prosti strel, pri drugem pa je žogo „pozabil“ prijeti z rokami, tako da jo je praktično položil Partlu pred noge.

V 1. razredu D so Globašani tokrat dosegli vsaj delni uspeh, saj so na domačem igrišču igrali neodločeno z Metlovo. Manj sreče pa je imel Šmihel, ki je v Labotu podlegel z 0:1. Še naprej pa se za naslov prvaka bori Železna Kapla, ki vigredi igra zelo močno in je tokrat premagala Galicijo z 2:1.

NOGOMETNO OGLEDALO

SAK - Pliberk 0:1 (0:1)

Dobrila vas, 1250 gledalcev, sodnik Strauß (povprečen); **postava SAK:** Leitgeb; F. Sadjak, Ramšak, L. Sadjak, **Kreutz;** Krausler, **Galo,** M. Sadjak, Blajs (67. Šmid); Lippusch (71. Hanser), Blažej; **postava Pliberka:** Jesse; Habernig, Wuntschek, **Seebacher,** Rossmann; **Urnik,** Dlopst, **Skof,** Knauder (81. Rothleitner); Wölbl, Hober (89. Pachoinig). **Gol za Pliberk:** Skof (31.). **Ostali rezultati:** Klopinj - Wietersdorf 2:2, Mölltal - Breže 0:6, Matri - ATSV Wolfsberg 0:1, Trg - Rapid Lienz 2:0, FC Šentvid - ASK Celovec 1:1, ATUS Borovlje - VSV/ Beljak 1:2.

Bilčovs - Žitara vas 2:0 (2:0)

Potok, 250 gledalcev, sodnik Marko (povprečen); **postava Bilčovsa:** Katnik; Schlemitz, **W. Kuess,** Schellander, J. Kuess; Ogris (85. Rauter), Stojilkovski, **Hobel;** Weichboth (60. Schaunig), **Partl,** Quantschnig. **Gola za Bilčovs:** Quantschnig (30.), Partl (45.). **Ostali rezultati:** ASV Celovec - Žrelec 2:2, Ruda - Šentandraž 3:0, Oberglan - St. Leonhard 3:0, Treibach - Liebenfels 1:1, Vetrinj - Rožek 4:2.

Sele - Bistrica/R. 4:1 (3:0)

Sele, 150 gledalcev; **postava Selanov:** Užnik (60. E. Oraže); **Radosavljevič,** M. Mak, Kulmež, Fl. Oraže; K. Hribernik, A. Mak, Z. Oraže, **N. Hribernik;** M. Oraže, A. Oraže. **Goli za Sele:** N. Hribernik (2), M. Oraže (2).

Koroška liga

1. Trg	21	13	6	2	25:6	32
2. SAK	21	13	5	3	24:8	31
3. Pliberk	21	13	3	5	31:14	29
4. Matrik	21	10	6	5	32:17	26
5. Rapid Lienz	21	6	11	4	19:16	23
6. Wietersdorf	21	8	7	6	28:26	23
7. Breže	21	8	4	9	29:23	20
8. VSV Beljak	21	6	6	9	27:30	18
9. ASK Celovec	21	5	8	8	25:33	18
10. Wolfsberg	21	6	5	10	33:39	17
11. Mölltal	21	6	4	11	24:30	16
12. FC Šentvid	21	5	6	10	16:26	16
13. Klopinj	21	5	6	10	22:35	16
14. ATUS Borovlje	21	1	7	13	15:47	9

Spodnja liga-vzhod

1. Treibach	21	13	8	0	49:19	34
2. Vetrinj	21	11	9	1	39:13	31
3. Žrelec	21	8	9	4	39:32	25
4. Velikovec	20	8	8	4	39:23	24
5. Liebenfels	21	8	8	5	36:29	24
6. Rožek	21	8	5	8	35:38	21
7. Žitara vas	21	6	7	8	24:26	19
8. Oberglan	21	7	5	9	36:47	14
9. Bilčovs	21	6	6	9	25:31	18
10. ASV Celovec	21	5	7	9	35:43	17
11. Mostič	20	5	6	9	31:43	16
12. Šentandraž	21	5	6	10	28:51	16
13. St. Leonhard	21	3	8	10	21:32	14
14. Ruda	21	2	10	9	26:45	14

1. razred D

1. Metlova	21	11	9	1	44:20	31
2. Girebinj	20	12	7	1	34:10	31
3. Železna Kapla	21	12	6	3	35:17	30
4. Pokrče	21	11	7	3	31:16	29
5. Frantschach	21	12	4	5	39:26	28
6. Dobrila vas	21	11	5	5	43:26	27
7. St. Michael/L.	20	8	5	7	38:26	21
8. Galicija	21	7	6	8	36:32	20
9. Labot	21	8	1	12	31:51	17
10. Globasnica	21	5	5	11	34:46	15
11. Šentpavel	21	4	6	11	24:45	14
12. Šmihel	21	2	9	10	22:33	13
13. Reichenfels	21	3	3	15	19:47	9
14. Sinča vas	21	1	5	15	20:57	7

2. razred E

1. Šmarjeta	19	17	2	0	59:7	36
2. Pošta	19	12	4	3	50:21	28
3. Sele	18	12	3	3	54:15	27
4. DSG Borovlje	19	12	3	4	47:20	27
5. Heeresportverein	19	9	4	6	37:29	22
6. Welzenegg	19	9	3	7	30:22	21
7. Donava	19	8	4	7	39:47	20
8. Bistrica	19	7	5	7	40:26	19
9. Žilpolje	20	4	7	9	20:38	15
10. Golovica	19	4	5	10	28:63	13
11. Kriva vrba	19	2	6	11	23:34	10
12. Poreče	18	1	4	13	20:68	6
13. Hörzendorf	19	0	2	17	17:74	2

Ani Müller-Klemenjak (na sliki) lahko računa z vpisom v knjigo rekordov. 1. maja je namreč na celovškem stadionu osvojila že 62. naslov prvakinja v teku na dolge proge. Za 10.000 metrov je tokrat potrebovala 34:19,64 minute, s tem pa je postala koroška prvakinja s celo minuto prednosti pred drugouvrščeno Ulriko Striednig. Čas, ki ga je dosegla, sicer ni njen najboljši, vendar moramo upoštevati, da je bil to prvi nastop Müller-Klemenjakove v letošnji sezoni. Boljšega pa od Ani skoraj gotovo lahko pričakujemo že v štirinajstih dneh, ko bo nastopila na avstrijskem prvenstvu. Bo tam osvojila svoj 63. naslov? Želimo ji vse najboljše!

Za zaključek tri zmage!

Šahisti Slovenske športne zveze so tekmovanje v koroškem ekipnem prvenstvu preteklo soboto in nedeljo zaključili z dvema zmago, tretjo zmago pa so slavili šahisti SSK „Obir“ iz Železne Kaple.

Prvo moštvo SŠZ/Carimpex je v Šentandražu v Labotski dolini premagalo tamkajšnjo ekipo dravskih elektrarn s 4,5:3,5 in si tako zagotovilo visoko uvrstitev na lestvici spodnje lige-vzhod, drugo moštvo SŠZ/Drava pa je v 1. razredu-vzhod odpravilo moštvo SV Celovec-vzhod s 5:3. Tretje moštvo SŠZ/Posojilnica Celovec, v katerem igrajo perspektivni mladinci, pa je prav tako uspešno zaključilo sezono v 3. razredu B.

Za SŠZ/Carimpex I so v tekmi proti Šentan-

dražu zmagali Arnold Hattenberger, ki je bil v sezoni 1990/91 najboljši igralec kluba, Franci Rulitz in Franc Kolter, remizirali pa so Silvij Kovač, dr. Jozi Amrusch in Ivan Lukan, medtem ko sta Alojz Gallob in mladinec Marko Gallob po celo boljši poziciji izgubila.

Zelo uspešni pa so bili mladinci v tekmi SŠZ/Drava II proti Celovcu-vzhod. Marko in Boris Gallob sta zmagala,

Aleksander Lukan pa je remiziral. Ostale točke so priigrali mag. Peter Waldhauser in Antonija Einspieler (oba sta zmagala) ter Ivan Lukan z remijem.

Za SSK „Obir“, ki je premagal moštvo iz Wietersdorfa s 5:3, pa so k uspehu doprinesli naslednji šahisti: zmagali so Dušan Jokovič, Hans-Christian Wolte, Mirko Pasterk in Walter Moser, remizirala pa sta Harald Wolte in ravnatelj Hanschou.

Uspešni gimnazijci

Ekipe Zvezne gimnazije za Slovence je tudi letos uspešno začela tekmovati za nogometni pokal višjih razredov koroških šol. Na Koschatovem igrišču je namreč premagala

ekipo celovške trgovske akademije z 2:0 (1:0) in si tako ustvarila dobre pogoje za napredovanje v tekmovanju. Gola za našo gimnazijo sta dosegla Robert Sturm in Mario Buchwald.

Peter Wrolich (na sliki) je med favoriti za naslov avstrijskega prvaka juniorjev v kolesarjenju. Za pripravo na prvenstvo, ki bo potekalo ta vikend na cestah med Brnco in Baškim jezerom, je Wrolich sodeloval na tekmi v Borovljah in na kolesarskih dneh v Labotski dolini. V Borovljah je premagal klubskega kolega Markusa Miklautza za 16 sekund, pa tudi v Labotski dolini je dosegal odlične rezultate: prvi dan je bil drugi, v soboto tretji, v nedeljo, na zaključni tekmi posameznikov, pa je pokazal, kaj zna, in zmagal pred vsemi najmočnejšimi tekmeči. Mlademu Petru želimo mnogo uspehov in več kolajn prihodnji vikend na domačih progah!